

מדיניות המועצה המקומית עספיא – הרפורמה ברישוי עסקים

מבוא ורציונל:

הטמעת הרפורמה ברישוי עסקים באה על מנת לסייע לפיתוח וקידום עסקים במדינת ישראל ולפתור חסמים בהליכי הרישוי. הרפורמה ברישוי עסקים נכנסה לתוקף בהדרגה עם פרסום המפרטים הראשוניים על ידי משרדי הממשלה בסוף שנת 2013 משרד הפנים הוא האחראי על חוק רישוי עסקים ואשר הוביל את המהלך במטרה לפשט וליעל את תהליכי הוצאת רישיונות עסק. בבסיס הרפורמה עומדים מספר מדדים שבעזרתם משרד הפנים, משרדי הממשלה נותני האישור והרשויות המקומיות מבקשים לפשט וליעל את תהליך הוצאת רישיון העסק.

הגדרות:

- **עסק:** כל עסק החייב ברישיון, ע"פ צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג- 2013 .
 - **בעל העסק:** בעלים, מנהל או מפעיל העסק.
 - **המועצה, רשות הרישוי:** המועצה המקומית עספיא, המשמשת גם כרשות הרישוי לעסקים בתחומה.
 - **צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי):** התשע"ג- 2013 : בצו זה מנויים סוגי העיסוקים המחייבים ברישיון עסק, וכן נותני האישור לכל סוג עסק על פי אופיו.
 - **נותני האישור:** בעלי תפקידים לפי סעיף 1ב לחוק לעניין עסק שקביעתו טעון רישוי, אליהם מופנית הבקשה לרישיון עסק על פי סיווג העסק בצו רישוי עסקים. נותני האישור כוללים את מהנדס ועדת תכנון, נציגי כיבוי אש, המשרד להגנת הסביבה, משטרת ישראל, משרד הכלכלה (בטיחות בעבודה), משרד החקלאות ומשרד הבריאות.
 - **אזור מגורים:** אזור המיועד למגורים או למגורים ולשימושים נוספים, על פי ייעודו בתכנית מאושרת, או אזור המשמש בפועל למגורים.
 - **חוות דעת מקדמית:** חוות דעת הניתנת מאת רשות הרישוי ו/או נותן האישור בתחום סמכותם לעסק שטרם נפתח, לגבי התנאים שבהם הוא יידרש לעמד על מנת לקבל היתר/רישיון עסק.
 - **נגישות:** כל עסק המקבל קהל חייב על פי חוק להיות ניגש ראה להלן. מצורף קישור: [נגישות](#) לאנשים עם מוגבלות
 - **השגה:** הרפורמה ברישוי עסקים מאפשרת לבעלי עסקים להשיג/לערער על החלטת הרשות או נותני האישור. ראה להלן.
- עספיא 30090 ; דוא"ל : fared@isifya.co.il ; נייד : 052/6599642 ; טלפון : 04/9122640 ;

מטרות חוק רישוי עסקים:

חוק רישוי עסקים, אשר נחקק בשנת 1968, נועד להבטיח כי אף פעילות עסקית, מכל סוג שהוא, לא תהווה סכנה לציבור ולסביבה.

בפרט מתייחסים החוק, והתקנות הרלוונטיות הקשורות אליו, ל-6 נושאים:

- מניעת מפגעים תברואתיים המסכנים את בריאות הציבור – נושא הנמצא באחריותו של משרד הבריאות.
- מניעת פגיעה בסביבה ובעיקר צמצום זיהום האוויר למינימום ההכרחי, מניעת חלחול חומרים מסוכנים לקרקע וכן הבטחת רמות קרינה ורעש שאינן מזיקות – נושאים הנמצאים בטיפולו של המשרד להגנת הסביבה.
- מניעת סכנה לשלום הציבור – נושא הנמצא באחריותו של משרד ישראל ושל שירותי הכבאות.
- מניעת הידבקות במחלות של בעלי חיים וכן מניעת פגיעה באיכות מקורות המים בשל שימוש לא מבוקר בדשנים, חומרי הדברה ותרופות – נושאים עליהם אמונים משרד החקלאות והשירותים הווטרינריים.
- הבטחת בטיחותם של העובדים בעסק, לקוחותיו וכן כל מי שנמצא בסביבת העסק – נושא הנמצא באחריותו של משרד הכלכלה.
- קיום התקנות מתחום התכנון והבנייה – נושא שעליו אחראית הרשות המקומית שבשטחה פועל העסק. **קיימים מספר גורמים שבעלי עסקים טעוני רישוי חייבים לקבל את אישורים בטרם הפעלת העסק:**
- רשות הרישוי ברשות המקומית
- גורמי רישוי עירוניים – גורמים ברשות המקומית שהסכמתם מותנית בקיום דרישות מקצועיות כתנאי לקבלת הרישיון, לרבות מים, ביוב...,
- נותני אישור – גורמים מקצועיים במשרדי הממשלה שהוסמכו ע"י השרים הרלוונטיים לתת אישור מטעמם והם (בהתאם לסוג העסק): המשרד.. **מפרטים אחידים ודרישות גורמי הרישוי.**
- דרישות מפרטי הממשלה מתייחסים לכל גורמי הרישוי הממשלתיים החייבים לתת אישור לסוג הפריט המדובר.
- מפרטי הממשלה עבור כל סוג של עסק הדורש רישוי נגישים באתר האינטרנט של הממשלה. כל בעל עסק יכול לקבל באתר את כלל התנאים לקבלת רישיון העסק הספציפי עבור תחום העיסוק שלו. המועצה מזמינה כל בעל עסק להשתמש בפרט זה ובסיועה של מנהל מחלקת רישוי העסקים
- למען עמידה מלאה בתנאים אלה. מצורף קישור: **רפורמה ברישוי עסקים – מפרטים מאושרים**

נוהל הגשת בקשה לקבלת רישיון עסק :

▪ **בקשה לקבלת רישיון עסק** תוגש למחלקת רישוי עסקים במועצה. את הבקשה לרישיון, ביחס לעסקים טעוני רישוי, יש להגיש בעת פתיחת עסק חדש, שינוי מקום העסק, שינוי בבינוי כגון הגדלה, שינוי בבעלות וכדומה.

▪ **הפניות לתשלום** אגרות רישוי

▪ **תשלום עבור רישיון עסק** מחלקת רישוי עסקים גובה אגרות שונות. מחיר לתשלום עבור הבקשה לרישיון מתעדכן ע"פ מדד משרד האוצר. התעריף המחייב הוא זה שיחושב במחלקת רישוי עסקים, ביום הפקת החיוב. שים לב, החישוב ע"פ כל פריט בנפרד, בהתאם לצו רישוי עסקים*. תעריפי האגרה צמודים למדד לפיכך ייתכנו שינויים במחיר האגרה. (יש לפנות למחלקת גביה) נושא אגרת בקשה לרישיון או היתר זמני לעסק אגרת כפל רישיון אגרת רישיון עסק – בחידוש רישיון, או אם לא שולמה אגרת בקשה לרישיון מחיר העסק, תוספת או צמצום סוגי עיסוקים, חייב בעל העסק להגיש בקשה חדשה, כאילו היה עסק חדש. במקרה של שינוי במבנה – שינוי פנימי או חיצוני, למשל: תוספת או חלוקת חנות, חייב בעל העסק להגיש בקשה חדשה, ותוכנית סניטרית חדשה, כנהוג בעסק חדש. במקרה של שינוי בעלות – כגון: תוספת או יציאת שותף, העברת בעלות, הכנסת מנהל קבוע, יש להגיש בקשה למחלקת רישוי עסקים, לשינוי השם וקבלת רישיון חדש על שמו. סגירת עסק – מחייב הודעה. חידוש רישיון זמני תוקף הרישיון, נקבע על פי סוג העסק, בהתאם לצו רישוי עסקים התשנ"ה 1995 ועד תוקף הרישיונות התקופתיים: תוקף רישיון תקופתי לשנה אחת יסתיים ב- 31 בדצמבר של השנה שלאחר השנה שבה ניתן. תוקף רישיון תקופתי לשלוש שנים יסתיים ב- 31 בדצמבר של השנה השלישית שלאחר השנה שבה ניתן. תוקף רישיון תקופתי לחמש שנים יסתיים ב- 31 בדצמבר של השנה החמישית שלאחר השנה שבה ניתן. עבור רישיונות זמניים – ראה את התקנות המתאימות. לפחות כחודש וחצי לפני תום מועד פקיעת הרישיון, חייב בעל העסק, שרישיונו לתקופה מוגבלת, להגיש בקשה לחידוש רישיון העסק. לצורך קבלת הרישיון המחודש ייבדק העסק. תשובות אפשריות למגיש הבקשה: אישור חידוש הרישיון - לאחר שהעסק נמצא עונה על כל הדרישות ויתקבלו האישורים הנדרשים, הרישיון יינתן כחוק. אישור לקבלת היתר זמני – פירוט תנאים ומועד ביצוע, עד לקבלת אישור. יתכן שידרשו תנאים מוקדמים שעל מגיש הבקשה למלא. מלוי תנאים אלו יאפשרו לקבל – או היתר זמני, או רישיון. סירוב לקבלת רישיון – הסירוב יהיה מנומק.

▪ הבקשה תוגש על גבי טופס בקשה לרישיון ותיחתם בידי המבקש. המגיש בקשה מטעם תאגיד או שותפות יצרף ייפוי כוח המסמיך אותו להגיש את בקשה בשם החברה או התאגיד.

▪ לטופס הבקשה יצורפו המסמכים הבאים:

1. היתר הבנייה שניתן למבנה (גרמושקה) כשהשימוש הקבוע בו תואם את מהות העסק המבוקש (3עותקים).

2. תדפיס מרשם החברות אם המבקש הוא חברה.

המועצה המקומית עספיה
المجلس المحلي عسفييا
Isfiya Local Municipality

3. תרשים סביבה יערך בקנה מידה 1:2500, בתרשים הסביבה יצוינו: הגוש והחלקה שבהם מצוי העסק אשר יודגש בקו עבה, מספרי החלקות שבסביבת החלקה שבה מצוי העסק, הדרכים והרחובות הגובלות עם העסק.
4. מצבית עדכנית בקנה מידה 1:250.
5. תכנית העסק (3 עותקים).

לשם הדרכה והסבר מפורט על המסמכים
ניתן לתאם פגישה במחלקת רישוי עסקים לקבלת הסבר ותדריך במילוי טופס הבקשה.
פריד עלו - מנהל רישוי עסקים ותברואן
טלפון : 052/6599642
דוא"ל : Fared@isifiya.co.il

מאפיינים ייחודיים של הרשות, של התושבים ושל העסקים ברשות:

העסקים בעספיה מתאפיינים ב 4 סוגים מרכזיים:

1. מסעדות ורוכלות מזון ביתית על פי המסורת הדרוזית.
 2. תיירות: חדרי אירוח וצימרים, טרקטורונים, רכיבה על סוסים ומסלולי אופניים, מתמקדים במורשת הדרוזית הייחודית בישראל בשילוב עם ערכי הטבע והנוף הייחודיים ליישוב.
 3. עסקי בשר ואטליזים.
 4. מגרשי סחר במכוניות – סחר אזורי.
- עסקים רבים ביישוב ממוקמים במבנים עתיקים והיסטוריים, כאשר חלקים גדולים מהם הם מבני אבן ו / או במרכז היישוב בו הרחובות גם הם עתיקים ונותרו ללא שינוי במשך מאות שנים. עובדה זו מקשה על ביצוע התאמות הנדרשות עבור קבלת רישוי עסקים, בשל הקושי בביצוע שינויים במבנים או בתוואי הרחובות.

הצהרת כוונות למימוש עקרונות המדיניות:

בכוונת המועצה המקומית עספיה ובהובלת מחלקת רישוי העסקים היא להוביל מהלך אשר השאיפה המרכזית בו תהיה מתן רישיון עסק לכלל העסקים ביישוב בכדי לעודד ולאפשר צמיחה ופיתוח כלכלי מואץ ביישוב באמצעות הגדלת נפח המסחר והתיירות אשר יביאו אתם גופים מוסדיים גדולים אשר לא קונים שירותים ללא רישוי עסקים, כגון: תגלית, משרדי ממשלה, החברה למתנ"סים, פסטיבלים עונתיים ועוד.

מדדים להצלחה :

1. ערך היעילות : מדגיש את הצורך להתנהל ביעילות מול תהליך הרישוי.
2. ערך השקיפות : מדגיש את מחויבות המועצה המקומית לפרסם את דרישותיה באופן ברור ואחיד לגבי כל פריטי הרישוי לרכז ככל הניתן את כל הדרישות מבעל העסק בתהליך קבלת - רישיון או חידוש.
3. ערך ההוגנות : מאפשר לבעלי עסקים ויזמים הרוצים לערער על סירוב / החלטה אחרת בגין בקשתם לקבל רישיון עסק לפנות לגורם השגה (ערר) המיוצג על ידי בעלי תפקידים בכירים במשרדי הממשלה או ברשויות על מנת לבחון את החלטות הסירוב (בהתאם לחוק).
4. ערך הזמינות : מעניק גישה נוחה לקבלת מידע עכשווי בתחום הרישוי לכלל הציבור על ידי הנגשת מידע מלא ומפורט באתר המועצה ובמחלקת רישוי עסקים במועצה שמטרתו לאפשר גישה - נוחה וישירה לקבלת מידע באופן נגיש וזמין לכולם.

חלק שני – סדרי עדיפויות לרישוי, לפיקוח ואכיפה ולקידום עסקים:

פירוט סוגי העסקים שהרשות תמקד בהם מאמץ לקידום רישוי:

- **צימרים וחדרי אירוח:** רוב העסקים האלה עומדים בתנאי משרד הבריאות, כיבוי האש, ותנאים סביבתיים, המכשול המרכזי למתן רישוי עסקים הוא היעדר היתרי בנייה ולכן לא ניתן כרגע בכלל לפתוח. בתהליך רישוי. בהתאם לתיקון 34 לחוק והרפורמה ניתן לקדם רישוי על פי חוק לשמירה על בטיחות ובריאות הציבור ומאמצי המועצה ימוקדו בקידום ההסדרה במגזר זה.
- **עסקי מזון וסופרמרקטים:** כ 70% מהמסעדות, עסקי רוכלות המזון והסופרמרקטים מתנהלים כרגע ללא רישוי למרות שלהערכתנו כמנהל מחלקת רישוי העסקים, לרובם יש בפועל את היכולת לעבוד בתנאי רישוי עסק. המחסום המרכזי שלהם הוא חוסר ידע ויכולת להתארגן ולהגיש את הבקשות ובצע שינויים והתאמות קלות בכדי להגיע להסדרה על פי חוק ולרישוי. הנהלת המועצה ומחלקת רישוי העסקים רואים ברפורמה הזדמנות לבצע מהלך יסודי ומתואם בהובלת המועצה בכדי לסייע לבעלי העסקים לעמוד בתנאים הנדרשים, כך שיוכלו, בין היתר, לשווק את עצמם לגורמי חוץ מוסדיים ולהגדיל את נפח המסחר והתיירות ביישוב.

פירוט סוגי העסקים שהרשות תמקד בהם מאמץ לקידום אכיפה:

כמהלך משלים למאמצי המועצה לקידום הרישוי בעסקי חדרי האירוח, המזון והסופרמרקטים, יתמקדו מאמצי האכיפה בעסקים אלה, בדגש על פקח רישוי העסקים מטעם המועצה אשר יקיים נוכחות בשטח, יבקר ויתעד את מצב העסקים הנ"ל בדגש על קידום המודעות לחשיבות פתיחת הליך רישוי ועמידה בתנאי הפעלת העסק על פי חוק רישוי העסקים, אשר מחייב רישוי בתוקף ועמידה בתנאים הרשומים בו על פי חוק.

המועצה המקומית עספיא
المجلس المحلي عسفييا
Isfiya Local Municipality

המועצה תנקוט בהליכים משפטיים ותקנוס עסקים אשר לא יחלו בתהליך לקבלת רישוי ו / או לא יעמדו בדרישות החוק, ותפעיל צווי סגירה או צו מנהלתי לסגירה לעסקים הפועלים בניגוד לחוק ולא משתפים פעולה עם מאמצי המועצה ומחלקת רישוי העסקים לקידום הרישוי.
המועצה מתחייבת שכל בעל עסק אשר ישתף פעולה עם מאמצי המועצה להסדרת הרישוי, יקבל את מלוא הסיוע המעשי של מחלקת רישוי העסקים גם בביצוע ההתאמות בעסק וגם בייצוגו הפרטני או המשותף מול הגופים המאשרים.

פירוט סוגי העסקים שהרשות תמקד בהם מאמץ לקידום פיתוח עסקי:

המועצה המקומית עספיא רואה כיעד חשוב בקידום הפיתוח העסקי בכפר הובלת מהלך שיווקי – מיתוגי כלפי לקוחות פוטנציאליים בתחום התיירות, האירוח וההסעדה ובדגש על לקוחות מוסדיים. עספיא לא מספיק מוכרת במישור הארצי, כלפי הלקוחות הפוטנציאליים במדינה ולא נעשה פרסום ברמת המדינה.
הבהרות בנוגע למקרים שבהם הרשות שומרת לעצמה את הזכות לקבל החלטות לגבי מקרים מיוחדים.
רישיון לצמיתות: התיקון לחוק ביטל את הרישוי הנ"ל ודורש פתיחת תהליך רישוי מחדש. בפועל משתמשים חלק מבעלי העסקים ברישיון הישן אשר פג תוקפו. המועצה תתמקד בהעלאת המודעות וסיוע בהגשה מחדשת של הטפסים ובמקביל תבחן צעדים להסדרה-של-בעלי-הרישיון-הנ"ל.

טלפונים חיוניים:

טלפון	כתובת	שם המחלקה
04/8391678	רחוב ראשי אבא חושי 102	מחלקת רישוי ותברואה
04/8391678	בנין המועצה קומה 2-	מחלקת תברואה.
04/8648444	מחוז חיפה חוף רחוב נתן אלבז פינת צייזל	משטרה
04/8391678	בנין המועצה מחלקת תברואה	וטרינר המועצה
04/8633111	רחוב שד' פל ים 15 א חיפה	משרד הבריאות
04/8601200	רחוב חלץ 9	כיבוי אש חיפה רישוי עסקים
04/8391678	בנין המועצה	מחלקת הנדסה
0526599642	בנין המועצה	תברואן המועצה

חלק שלישי – מימוש המדיניות:

יעדי תכנית העבודה השנתית של הרשות:

- עידוד פתיחתם של עסקים, מתוך מטרה לסייע לפרנסתם של תושבי המועצה ולהגדיל את מגוון השירותים והמוצרים הנגישים להם בתחומי המועצה.
- הסדרת הפעילות התקינה של בתי עסק בתחומי המועצה.
- קידום, ליווי וסיוע לבעל העסק בהליך הרישוי בהתנהלותו מול גורמי המועצה והרגולטור הממשלתי.
- ביצוע בקרה שוטפת ואכיפה במידת הצורך לשם שמירה על מטרות החוק ותקנותיו.

מצב רצוי בעקבות מימוש המדיניות:

- קידום הרפורמה ברישוי עסקים
- כלל העסקים הפועלים עם רישיונות עסק.
- פעילות עסקית בהתאם לחוק.

מסמכים וטפסים קשורים:

מס"ד	שם המסמך
1	עיקרי הרפורמה
2	צו רישוי עסקים - עסקים טעוני רישוי (תיקון), התשפ"ו 2020
3	תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000 (כולל תיקון התשפ"א-2021)
4	בקשה לחוות דעת מקדמית, הגשת בקשה לרישיון עסק
5	רישוי של עסקים החייבים בהתאמות נגישות-דברי הסבר
6	בקשה לרישיון עסק
7	הגשת השגה
8	חוברת הדרכה על מסלול בתצהיר
9	חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (כולל תיקון)
10	עדכון צו רישוי עסקים - סיווג עסקים למסלולי רישוי מקוצרים
11	רישוי עסקים חומר מדריך
12	תצהיר בעלים - בעל זכות חתימה בתאגיד בבקשה לרישיון עסק במסלול אישור

הכין: מנהל מחלקת רישוי עספיא: פריד עלו.

על החתום
בהיג' מנצור
ראש הרשות